Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ENTONIJA MAIKLA KOLINSA
[*ANTHONY MICHAEL COLLINS*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2024. gada 4. oktobrī[1]

Lieta C-583/23 [*Delda*][i]

AK
pret
Ministère public

(*Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Direktīva 2014/41/ES – Eiropas izmeklēšanas rīkojums krimināllietās – Materiālā piemērošanas joma – Jēdziens "izmeklēšanas pasākums" – Tāda rīkojuma par apsūdzību paziņošana, kurā arī uzdots piemērot pirmstiesas apcietinājumu un sniegt nodrošinājumu – Apsūdzētās personas nopratināšana

Ievads

1. Izskatāmais *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/41/ES (2014. gada 3. aprīlis) par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās[2] 1. un 3. pantu. Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar kasācijas sūdzību, ko iesniegusi Spānijas valstspiederīgā, kura atradās apcietinājumā Francijā, par *chambre de l'instruction de la cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesas Izmeklēšanas palāta, Francija) spriedumu, ar kuru tika noraidīta viņas prasība atcelt tās nopratināšanas protokolu, ko veicis Francijas izmeklētājtiesnesis, izpildot Spānijas tiesu iestāžu izdotu Eiropas izmeklēšanas rīkojumu.

2. Šī lieta ļaus Tiesai sniegt precizējumus par Eiropas izmeklēšanas rīkojuma materiālo piemērošanas jomu un it īpaši par jēdziena "izmeklēšanas pasākumi", kuru izpildi var lūgt saistībā ar šādu rīkojumu, tvērumu iepriekš minēto Direktīvas 2014/41 tiesību normu izpratnē.

[1] Oriģinālvaloda – franču.

[i] Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

[2] OV 2014, L 130, 1. lpp.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Konvencija par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās

3. Saskaņā ar Konvencijas par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās [3] (turpmāk tekstā – "2000. gada 29. maija konvencija") 5. pantu "Tiesvedības dokumentu sūtīšana un piegāde":

"1. Tiesvedības dokumentus, kas paredzēti personām citas dalībvalsts teritorijā, katra dalībvalsts nosūta pa pastu tieši šīm personām.

2. Tiesvedības dokumentus var sūtīt ar pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts kompetento iestāžu starpniecību tikai tad, ja:

a) tās personas adrese, kam dokuments paredzēts, nav zināma vai ir neskaidra, vai

b) pieprasītājas dalībvalsts attiecīgās procesuālo tiesību normas pieprasa pierādījumus, ka dokuments ir piegādāts adresātam, un tie nav pierādījumi, ko var iegūt no pasta, vai

c) dokumentu nav bijis iespējams piegādāt pa pastu, vai

d) pieprasītāja dalībvalsts ir pamatojusi apsvērumus, ka pasta sūtījums būs neefektīvs vai ir nepiemērots.

3. Ja ir iemesls uzskatīt, ka adresāts nesaprot valodu, kādā ir sastādīts dokuments, šis dokuments vai vismaz šā dokumenta vissvarīgākās daļas ir jāpārtulko tās dalībvalsts valodā (vienā no valodām), kuras teritorijā uzturas adresāts. Ja iestāde, kas izsniegusi tiesvedības dokumentu, zina, ka adresāts saprot tikai kādu citu valodu, šis dokuments vai vismaz šā dokumenta vissvarīgākās daļas ir jāpārtulko attiecīgajā valodā.

4. Jebkuram tiesvedības dokumentam pievieno paziņojumu, kurā norāda, ka adresāts var saņemt informāciju par savām tiesībām un pienākumiem attiecībā uz šo dokumentu no dokumenta izsniedzējas iestādes vai no citām iestādēm attiecīgajā dalībvalstī. Uz minēto paziņojumu attiecas arī 3. punkts.

[..]"

Direktīva 2014/41

4. Direktīvas 2014/41 1. panta "Eiropas izmeklēšanas rīkojums un pienākums to izpildīt" 1. punktā ir noteikts:

"Eiropas izmeklēšanas rīkojums (EIR) ir tiesas lēmums, ko izdevusi vai apstiprinājusi kādas dalībvalsts ("izdevējvalsts") tiesu iestāde, lai panāktu, ka kādā citā dalībvalstī ("izpildvalsts") veic

[3] Konvenciju par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar 34. pantu Līgumā par Eiropas Savienību (OV 2000, C 197, 1. lpp.).

vienu vai vairākus konkrētus izmeklēšanas pasākumus, lai iegūtu pierādījumus saskaņā ar šo direktīvu.

EIR var arī izdot, lai iegūtu pierādījumus, kas jau ir izpildvalsts kompetento iestāžu rīcībā."

5. Šīs direktīvas 3. pants "EIR darbības joma" ir formulēts šādi:

"EIR aptver ikvienu izmeklēšanas pasākumu, izņemot kopējas izmeklēšanas grupas izveidi un pierādījumu vākšanu šādā grupā, kā paredzēts [2000. gada 29. maija konvencijas] 13. pantā un Padomes Pamatlēmumā 2002/465/TI [(2002. gada 13. jūnijs) par kopējām izmeklēšanas grupām (OV 2002, L 162, 1. lpp.)], ja vien tā mērķis nav piemērot attiecīgi [šīs] Konvencijas 13. panta 8. punktu un Pamatlēmuma 1. panta 8. punktu."

6. Minētās direktīvas 9. panta "Atzīšana un izpilde" 1. un 2. punktā ir paredzēts:

"1. Izpildiestāde atzīst saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem nosūtītu EIR, neprasot nekādas papildu formalitātes, un nodrošina tā izpildi tieši tāpat un atbilstīgi tādiem pašiem nosacījumiem kā tad, ja attiecīgo izmeklēšanas pasākumu būtu prasījusi kāda izpildvalsts iestāde, ja vien minētā iestāde nepieņem lēmumu atsaukties uz kādu no šajā direktīvā paredzētajiem EIR neatzīšanas vai nepildīšanas pamatiem vai uz kādu no šajā direktīvā paredzētajiem izpildes atlikšanas pamatiem.

2. Izpildiestāde ievēro formalitātes un procedūras, ko nepārprotami norādījusi izdevējiestāde, ja vien šajā direktīvā nav paredzēts citādi un ja minētās formalitātes un procedūras nav pretrunā izpildvalsts tiesību pamatprincipiem."

7. Šīs pašas direktīvas 10. pantā "Citāda veida izmeklēšanas pasākumu izmantošana" ir noteikts:

"1. Izpildiestāde, kad vien iespējams, izmanto citu izmeklēšanas pasākumu, kas nav EIR norādītais pasākums, ja:

a) EIR norādītais izmeklēšanas pasākums nepastāv izpildvalsts tiesību aktos; vai

b) EIR norādītais izmeklēšanas pasākums nebūtu pieejams līdzīgā vietējā lietā.

2. Neskarot 11. pantu, 1. punkts nav piemērojams šādiem izmeklēšanas pasākumiem, kuriem vienmēr ir jābūt pieejamiem saskaņā ar izpildvalsts tiesību aktiem:

[..]

c) liecinieka, eksperta, cietušā, aizdomās turētā vai apsūdzētā, vai trešās personas nopratināšana izpildvalsts teritorijā;

[..]."

8. Direktīvas 2014/41 24. panta "Nopratināšana ar videokonferences palīdzību vai citu audiovizuālu pārraidi" 1. punktā ir paredzēts:

"Ja persona atrodas izpildvalsts teritorijā un ir jānopratina kā liecinieks vai eksperts izdevējvalsts kompetentajās iestādēs, tad izdevējiestāde var izdot EIR, lai liecinieku vai ekspertu nopratinātu, izmantojot videokonferenci vai citu audiovizuālu pārraidi saskaņā ar 5. līdz 7. punktu.

Izdevējiestāde EIR var izdot arī nolūkā ar videokonferences vai citas audiovizuālas pārraides palīdzību nopratināt aizdomās turēto vai apsūdzēto."

9. Šīs direktīvas 34. panta "Citi tiesību instrumenti, nolīgumi un vienošanās" 1. punktā ir paredzēts:

"Neskarot to piemērošanu attiecībās starp dalībvalstīm un trešām valstīm un to pagaidu piemērošanu saskaņā ar 35. pantu, ar šo direktīvu no 2017. gada 22. maija aizstāj atbilstošos noteikumus šādās konvencijās, kas piemērojamas attiecībās starp dalībvalstīm, kurām ir saistoša šī direktīva:

[..]

c) [2000. gada 29. maija konvencija] un tās protokols."

Francijas tiesības

10. Francijas Kriminālprocesa kodeksa [4] 694-16. pantā ir noteikts:

"Eiropas izmeklēšanas rīkojums ir tiesas lēmums, ko izdevusi kāda dalībvalsts, ko sauc par izdevējvalsti, ar kuru citai dalībvalstij, ko sauc par izpildvalsti, tiek lūgts, izmantojot visām valstīm kopīgas veidlapas, noteiktā termiņā izpildvalsts teritorijā veikt izmeklēšanu, lai iegūtu pierādījumus par noziedzīgu nodarījumu vai lai paziņotu jau tās rīcībā esošus pierādījumus.

Izmeklēšanas rīkojuma mērķis var būt arī provizoriski nepieļaut izpildvalsts teritorijā jebkādu tādu priekšmetu iznīcināšanu, pārveidošanu, pārvietošanu, nodošanu vai atbrīvošanos no tiem, kurus varētu izmantot kā pierādījumus.

Tā mērķis var būt arī personas, kas atrodas apcietinājumā izpildvalstī, pārvešana uz laiku uz izdevējvalsti, lai izdevējvalstī varētu veikt procesuālās darbības, kurām nepieciešama šīs personas klātbūtne, vai personas, kas atrodas apcietinājumā izdevējvalstī, pārvešanu uz laiku uz izpildvalsti, lai tā varētu piedalīties pieprasītajā izmeklēšanā šajā teritorijā.

Pirmajās divās daļās minētie pierādījumi var attiekties arī uz personas pienākumu, kas izriet no notiesājoša sprieduma krimināllietā, neizpildi, pat ja šī neizpilde nav noziedzīgs nodarījums."

Pamatlietas rašanās fakti, prejudiciālais jautājums un tiesvedība Tiesā

11. Spānijas tiesu iestādes 2021. gada 1. martā izdeva Francijas iestādēm adresētu Eiropas izmeklēšanas rīkojumu (turpmāk tekstā – "attiecīgais Eiropas izmeklēšanas rīkojums"), lūdzot, lai AK, kas tolaik atradās apcietinājumā Francijā un izcieta sodu, tiktu paziņots rīkojums par apsūdzību, ko 2009. gada 30. septembrī bija izdevusi *Juzgado Central de Instrucción nº 4 de la Audiencia Nacional* (Valsts mēroga lietu tiesas Centrālā izmeklēšanas tiesa Nr. 4, Spānija) [5]. Šajā

[4] Iesniedzējtiesa norāda, ka Direktīva 2014/41 Francijas tiesībās ir transponēta ar Francijas Kriminālprocesa kodeksa 694-15. un nākamajiem pantiem.

[5] AK bija izvirzīta apsūdzība par terorisma aktiem.

rīkojumā bija arī uzdots piemērot pirmstiesas apcietinājuma un sniegt nodrošinājumu. Attiecīgajā Eiropas izmeklēšanas rīkojumā Spānijas tiesu iestādes arī lūdza, lai AK varētu viņas padomdevēja klātbūtnē "sniegt atbilstošus paziņojumus par attiecīgajiem faktiem".

12. 2021. gada 19. jūlijā *tribunal judiciaire de Paris* (Parīzes tiesa, Francija) izmeklētājtiesnesis AK viņas advokāta klātbūtnē ar protokolu paziņoja šo rīkojumu par apsūdzību, izsniedza viņai un viņas advokātam tā kopiju spāņu valodā un pierakstīja viņas paziņojumus [6].

13. Nākamajā dienā AK iesniedza prasības pieteikumu par šīs nopratināšanas atcelšanu *chambre de l'instruction de la cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesas Izmeklēšanas palāta), būtībā apgalvojot, ka rīkojuma par apsūdzību, kurā turklāt uzdots piemērot pirmstiesas apcietinājumu un sniegt nodrošinājumu, paziņošanu nevar lūgt saistībā ar Eiropas izmeklēšanas rīkojumu.

14. Ar 2022. gada 20. aprīļa spriedumu *chambre de l'instruction de la cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesas Izmeklēšanas palāta) šo prasību noraidīja. Tā citastarp konstatēja, ka Spānijas tiesu iestādes ir lūgušas, ne tikai lai AK tiktu paziņots rīkojums par apsūdzību, bet arī lai viņa varētu "sniegt atbilstošus paziņojumus par attiecīgajiem faktiem". Tā arī norādīja, pirmkārt, ka attiecīgajā Eiropas izmeklēšanas rīkojumā bija precizēts, ka prasītās darbības iekļaujas "pārbaudē par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, kā arī visu to apstākļu pārbaudē, kuri var ietekmēt to kvalifikāciju un personas, kas to izdarījusi, vainu", un, otrkārt, ka, lai gan šīs iestādes attiecīgajā veidlapā nav atzīmējušas lodziņu "aizdomās turēt[ā] vai apsūdzēt[ā] nopratināšana", tās ir skaidri lūgušas, lai Francijas izmeklētājtiesnesis ieraksta protokolā AK paziņojumus par nodarījumiem, par kuru izdarīšanu viņa tiek turēta aizdomās. *Chambre de l'instruction de la cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesas Izmeklēšanas palāta) no tā secināja, ka, pieprasot, lai AK sava aizstāvja klātbūtnē, ievērojot tiesības uz aizstāvību, precizē savu nostāju par faktiem, minētās iestādes bija lūgušas veikt "izmeklēšanu, lai iegūtu pierādījumus par noziedzīgu nodarījumu" Francijas Kriminālprocesa kodeksa 694-16. panta izpratnē.

15. Par šo spriedumu AK iesniedza kasācijas sūdzību iesniedzējtiesā.

16. Iesniedzējtiesa norāda, ka AK apgalvo, ka ar 2022. gada 20. aprīļa spriedumu *chambre de l'instruction de la cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesas Izmeklēšanas palāta) nav ievērojusi Direktīvas 2014/41 1. pantu un Francijas Kriminālprocesa kodeksa 694-16. pantu. AK uzskata, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojuma izdošanas mērķis nevar būt "izvirzīto apsūdzību paziņošana un paziņojums par lietas nodošanu iztiesāšanai tiesā", jo uz šādiem pasākumiem attiecas citi tiesu iestāžu sadarbības instrumenti, it īpaši Francijas Kriminālprocesa kodeksa 696-44. pants [7].

[6] No 2021. gada 19. jūlija protokola, ko iesniedzējtiesa nosūtīja pēc Tiesas informācijas pieprasījuma, izriet, ka AK par faktiem, kas minēti rīkojumā par apsūdzību, ir sniegusi šādus paziņojumus: "Es apstrīdu visas šīs apsūdzības. Šīs apsūdzības ir balstītas uz paziņojumiem, kurus biju spiesta sniegt spīdzināšanas apstākļos pirms 20 gadiem. To esmu teikusi gadiem ilgi, un es to arī atkārtoju saistībā ar Eiropas [apcietināšanas] ordera procedūru. Pat tika iesniegti pierādījumi, un *cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesa) atteicās izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi. Nesaprotu, kā jūs pats varat paziņot man rīkojumu par apsūdzību lietā, par kuru Francijas tiesa ir atteikusies izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi."

[7] Šis pants ir formulēts šādi: "Ārvalstī veiktas kriminālvajāšanas gadījumā, ja ārvalsts valdība uzskata par nepieciešamu paziņot procesuālo dokumentu vai spriedumu personai, kas dzīvo Francijas teritorijā, dokuments tiek nosūtīts 696-8. un 696-9. pantā paredzētajā formā, vajadzības gadījumā tam pievienojot tulkojumu franču valodā. Tā izsniegšanu veic personiski pēc prokuratūras pieprasījuma. Oriģināls, kurā konstatēta izsniegšana, tādā pašā veidā tiek nosūtīts atpakaļ pieprasījuma iesniedzējai valdībai."

17. Savukārt iesniedzējtiesas ģenerāladvokāts uzskata – tā kā attiecīgais Eiropas izmeklēšanas rīkojums ietver "izmeklēšanas pasākumus, kuri ir nesaraujami saistīti ar rīkojuma par [AK] apsūdzību paziņošanu un ar to, ka tiesnesis iegūst viņas paziņojumus advokāta klātbūtnē, lai ievērotu tiesības uz aizstāvību", tā mērķis ir veikt izmeklēšanu, lai iegūtu pierādījumus par noziedzīgu nodarījumu.

18. Iesniedzējtiesa norāda, ka Tiesa vēl nav spriedusi par Eiropas izmeklēšanas rīkojuma materiālo piemērošanas jomu un it īpaši par to, vai tajā ir vai nav iekļauta tāda rīkojuma par apsūdzību paziņošana, kurā arī uzdots piemērot pirmstiesas apcietinājumu un sniegt nodrošinājumu. Tā apgalvo, ka tai nešķiet iespējams uzskatīt, ka Savienības tiesību pareiza piemērošana ir tik acīmredzama, ka nerada nekādas pamatotas šaubas. Šādos apstākļos *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas 2014/41 1. un 3. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem dalībvalsts tiesu iestādei tiek atļauts izdot vai apstiprināt Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, kura mērķis ir, pirmkārt, paziņot apsūdzētajai personai rīkojumu par apsūdzību, kurā arī uzdots piemērot pirmstiesas apcietinājumu un sniegt nodrošinājumu, otrkārt, veikt šīs personas nopratināšanu, lai tā sava advokāta klātbūtnē var sniegt jebkādus lietderīgus paziņojumus par rīkojumā par apsūdzību izklāstītajiem faktiem?"

19. Rakstveida apsvērumus iesniedza AK, Francijas un Nīderlandes valdības, kā arī Eiropas Komisija.

20. Atbildot uz Tiesas informācijas pieprasījumu, iesniedzējtiesa norādīja, ka AK tika nodota Spānijas tiesu iestādēm 2022. gada 9. septembrī, izpildot trīs *chambre de l'instruction de la cour d'appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesas Izmeklēšanas palāta) spriedumus[8]. Tā arī precizēja, ka šīm iestādēm tika nosūtīts 2021. gada 19. jūlija AK nopratināšanas protokols.

Juridiskā analīze

21. Jautājums, kas rodas šajā lietā, ir par to, vai dalībvalsts tiesu iestādes, izmantojot Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, var lūgt citas dalībvalsts iestādes, pirmkārt, paziņot attiecīgajai personai rīkojumu par apsūdzību, kurā arī uzdots piemērot pirmstiesas apcietinājumu un sniegt nodrošinājumu, un, otrkārt, veikt šīs personas nopratināšanu, lai tā sava advokāta klātbūtnē varētu sniegt visus paziņojumus, kurus tā uzskata par lietderīgiem, par šajā rīkojumā minētajiem faktiem. Lai atbildētu uz šo jautājumu, pirmām kārtām, ir jānosaka Eiropas izmeklēšanas rīkojuma materiālā piemērošanas joma un, otrām kārtām, ir jāpārbauda, vai iepriekš minētie pasākumi var ietilpt šajā piemērošanas jomā.

Par Eiropas izmeklēšanas rīkojuma materiālo piemērošanas jomu

22. Direktīvas 2014/41 1. panta 1. punktā "Eiropas izmeklēšanas rīkojums" ir definēts kā tiesas lēmums, ko izdevusi vai apstiprinājusi kādas dalībvalsts tiesu iestāde, lai panāktu, ka kādā citā dalībvalstī veic vienu vai vairākus konkrētus "izmeklēšanas pasākumus", "lai iegūtu pierādījumus" saskaņā ar šo direktīvu, tostarp pierādījumus, kas jau ir šīs pēdējās minētās dalībvalsts kompetento iestāžu rīcībā.

[8] Proti, divi spriedumi, kas pasludināti 2018. gada 26. septembrī un viens – 2019. gada 9. oktobrī.

23. Direktīvas 2014/41 3. pantā par Eiropas izmeklēšanas rīkojuma darbības jomu ir vispārīgi noteikts, ka tas "aptver ikvienu izmeklēšanas pasākumu". Šajā pantā no šīs darbības jomas skaidri ir izslēgta tikai kopējas izmeklēšanas grupas izveide un pierādījumu vākšana šādā grupā, jo uz šiem pasākumiem attiecas īpašs tiesiskais regulējums 2000. gada 29. maija konvencijas 13. pantā un Pamatlēmumā 2002/465[9].

24. Tādējādi, kā izriet no Direktīvas 2014/41 8. apsvēruma, Savienības likumdevējs bija paredzējis, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojumam ir "horizontāla darbības joma" un ka tas ir piemērojams "visiem izmeklēšanas pasākumiem, kuri paredzēti pierādījumu vākšanai".

25. Direktīvā 2014/41 nav nedz ietverta jēdziena "izmeklēšanas pasākums" definīcija, nedz arī paredzēts to pasākumu saraksts, kuru izpildi var lūgt ar Eiropas izmeklēšanas rīkojuma starpniecību. Ir taisnība, ka tās 10. panta 2. punktā un 24.–31. pantā ir atsauces uz virkni izmeklēšanas pasākumu. Tomēr nekas neļauj uzskatīt, ka šīs atsauces būtu izsmeļošs to izmeklēšanas pasākumu uzskaitījums, par kuriem var izdot šādu rīkojumu. Pirmajā no šīm tiesību normām ir minēti izmeklēšanas pasākumi, kuriem vienmēr ir jābūt pieejamiem saskaņā ar izpildvalsts tiesību aktiem[10]. Savukārt Direktīvas 2014/41 24.–31. pantā ir paredzētas īpašas tiesību normas saistībā ar atsevišķiem izmeklēšanas pasākumiem, kuru īstenošana ietver īpatnības, it īpaši attiecībā uz atteikuma pamatiem[11].

26. Tāpat jānorāda, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojums ir instruments, kas ir balstīts uz savstarpējas uzticēšanās un savstarpējas atzīšanas principiem[12] un kas izdevējiestādei principā ļauj panākt to, ka citas dalībvalsts teritorijā tiek veikti izmeklēšanas pasākumi, kurus tā uzskata par vajadzīgiem. Ar Direktīvu 2014/41 ieviestā sistēma it īpaši ir balstīta uz ideju, ka šī iestāde, pamatojoties uz to, kas tai zināms par attiecīgo izmeklēšanu, var vislabāk lemt par to, kādi izmeklēšanas pasākumi ir jāizmanto, tomēr ar nosacījumu, ka izpildiestāde var veikt cita veida izmeklēšanas pasākumu, ja Eiropas izmeklēšanas rīkojumā norādītais pasākums tās valsts tiesību aktos nav paredzēts vai nebūtu pieejams līdzīgā vietējā lietā[13].

27. Ņemot vērā iepriekš minēto, piekrītu Francijas valdības viedoklim, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojums ir instruments, kam ir ļoti plaša materiālā piemērošanas joma, jo jēdziens "izmeklēšanas pasākumi" aptver "nozīmīgu darbību kopumu". Tomēr, kā norāda visi šajā tiesvedībā Tiesā

[9] Skat. arī Direktīvas 2014/41 9. apsvērumu, kurā noteikts, ka "šī direktīva neattiecas uz pārrobežu novērošanu, kas minēta Konvencijā, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu".

[10] Runa ir par tādas informācijas vai pierādījumu iegūšanu, kas jau ir izpildiestādes rīcībā, tādas informācijas iegūšanu, kas atrodas policijas vai tiesu iestāžu datubāzēs, par liecinieka, eksperta, cietušā, aizdomās turētā vai apsūdzētā, vai trešās personas nopratināšanu izpildvalsts teritorijā, jebkādu izmeklēšanas pasākumu, kas nav piespiedu līdzeklis, kā noteikts izpildvalsts tiesību aktos, un tādu personu identificēšanu, kas ir konkrēta tālruņa numura abonenti vai kam ir piešķirta konkrēta IP adrese.

[11] Runa ir par liecinieka, eksperta, aizdomās turētā vai apsūdzētā nopratināšanu, izmantojot videokonferenci vai citu audiovizuālu pārraidi, liecinieka vai eksperta nopratināšanu, izmantojot telekonferenci, bankas vai finanšu informācijas iegūšanu, izmeklēšanas pasākumiem, kas paredz pierādījumu vākšanu reāllaikā, pastāvīgi un noteiktā laikposmā, piemēram, bankas darījumu vai citu finanšu darījumu, kas tiek veikti, izmantojot vienu vai vairākus norādītus kontus, novērošanu, vai kontrolētu piegādi izpildvalsts teritorijā, slēptas izmeklēšanas veikšanu un telesakaru pārtveršanu.

[12] Direktīvas 2014/41 1. panta 2. punkts. Skat. arī spriedumu, 2020. gada 8. decembris, *Staatsanwaltschaft Wien* (Viltoti pārveduma rīkojumi) (C-584/19, EU:C:2020:1002, 64. punkts).

[13] Direktīvas 2014/41 10. panta 1. punkts un 10. apsvērums. Saskaņā ar šīs direktīvas 10. panta 3. punktu izpildiestāde var izmantot arī citu izmeklēšanas pasākumu, nevis EIR norādīto pasākumu, ja ar to var sasniegt tādu pašu rezultātu, taču ar līdzekļiem, kas "prasa mazāku iejaukšanos".

iesaistītie lietas dalībnieki, tostarp Francijas valdība, Eiropas izmeklēšanas rīkojumā paredzēto izmeklēšanas pasākumu izpildes vienīgais mērķis ir iegūt pierādījumus [14] un, ja ir izpildīti šim nolūkam nepieciešamie nosacījumi, nodot šos pierādījumus izdevējiestādei [15].

28. Šādu vērtējumu apstiprina vairāki Direktīvas 2014/41 elementi. Tādējādi pašā jēdziena "Eiropas izmeklēšanas rīkojums" definīcijā, kas ietverta tās 1. panta 1. punktā, ir uzsvērts fakts, ka tajā izvirzītais mērķis ir ļaut izdevējvalstij "iegūt pierādījumus". Uz to pašu norāda tās 7. apsvērums ("nolūkā vākt pierādījumus"), 8. apsvērums ("kuri paredzēti pierādījumu vākšanai"), 11. apsvērums ("minēto pierādījumu vākšanai"), 24. apsvērums ("pierādījumu iegūšanai") un 38. apsvērums (par pierādījumu iegūšanu"). Turklāt no šīs direktīvas 13. panta izriet, ka pierādījumus, kurus ieguvušas izpildvalsts iestādes, īstenojot Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, ir paredzēts nodot izdevējvalstij [16]. Šī panta 4. punktā šie pierādījumi ir identificēti kā "priekšmeti, dokumenti vai dati" [17]. Tāpat ir jānorāda, ka visu dažādo izmeklēšanas pasākumu, kas minēti Direktīvas 2014/41 10. panta 2. punktā un 24.–31. pantā [18], mērķis ir vākt pierādījumus, kuri paredzēti, lai konstatētu, piemēram, fakta vai darbības esamību, apstākļus, kādos šis fakts ir iestājies vai darbība ir tikusi veikta, cilvēka, kas ir izdarījis noziegumu, identitāti vai stāvokli.

29. Turpinot iepriekš minēto, piekrītu Francijas un Nīderlandes valdībām, kuras norāda, ka Direktīvas 2014/41 34. apsvērumā ir paredzēts, ka "jebkuram priekšmetam, tostarp finanšu aktīviem, kriminālprocesa gaitā var piemērot dažādus pagaidu pasākumus ne tikai, lai iegūtu pierādījumus, bet arī nolūkā konfiscēt šos priekšmetus", taču tikai tie pasākumi, kas vērsti uz pirmo no šiem mērķiem, ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā [19].

30. Vēl viens pārliecinošs elements ir atrodams Direktīvas 2014/41 22. panta 1. punktā un 23. panta 1. punktā, no kuriem izriet, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojumu var izdot, lai apcietināto personu uz laiku pārvestu attiecīgi uz izdevējvalsti vai izpildvalsti, bet tas notiek tikai "izmeklēšanas pasākuma veikšanai, lai iegūtu tāda veida pierādījumu, kuram ir vajadzīga šīs personas klātbūtne" tās valsts teritorijā, uz kuru tiek pieprasīta tās pārvešana. Šīs direktīvas 25. apsvērumā šajā ziņā ir precizēts, ka tad, "ja [attiecīgā] persona ir jāpārved uz citu dalībvalsti krimināvajāšanas nolūkā, tostarp, lai šo personu nogādātu tiesā, lai tā piedalītos lietas iztiesāšanā, būtu jāizdod Eiropas apcietināšanas orderis (EAO) saskaņā ar Padomes Pamatlēmumu 2002/584/TI [(2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.)]". Tādējādi spriedumā *Staatsanwaltschaft Wien* (Viltoti pārveduma rīkojumi) [20] Tiesa ir uzsvērusi, ka Eiropas izmeklēšanas rīkojuma mērķis kriminālprocesā atšķiras no Eiropas apcietināšanas ordera mērķa tādējādi, ka šis pēdējais minētais orderis saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 1. punktu ir domāts tam, lai pieprasītā persona tiktu apcietināta un nodota krimināvajāšanas veikšanai, brīvības atņemšanas soda izpildei vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa

[14] Piekrītu Francijas valdības apsvērumam, ka, "lai gan jēdziens "pierādījums" Savienības tiesībās nav definēts vispārīgi, tas plašā nozīmē norāda uz līdzekļiem, kas ir saistīti ar fakta vai darbības pierādīšanu likumā atļautajos veidos".

[15] Spriedums, 2021. gada 2. septembris, *Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster* (C-66/20, EU:C:2021:670, 41. punkts).

[16] Direktīvas 2014/41 13. panta 1. punkta pirmā daļa ir formulēta šādi: "Izpildiestāde bez liekas kavēšanās nodod izdevējvalstij pierādījumus, kas iegūti, izpildot EIR, vai kas jau ir izpildvalsts kompetento iestāžu rīcībā."

[17] Skat. arī Direktīvas 2014/41 15. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

[18] Skat. šo secinājumu 10. un 11. zemsvītras piezīmi.

[19] Tiesa ir nospriedusi – "kā uzsvērts [Direktīvas 2014/41] 34. apsvērumā, šajā direktīvā ir paredzēti tikai pagaidu pasākumi pierādījumu iegūšanas nolūkā" (spriedums, 2020. gada 8. decembris, *Staatsanwaltschaft Wien* (Viltoti pārveduma rīkojumi), C-584/19, EU:C:2020:1002, 71. punkts).

[20] Spriedums, 2020. gada 8. decembris (C-584/19, EU:C:2020:1002, 72. punkts).

piemērošanai, savukārt pirmais minētais rīkojums atbilstoši Direktīvas 2014/41 1. panta 1. punktam ir vērsts uz to, lai panāktu, ka tiek veikts viens vai vairāki konkrēti izmeklēšanas pasākumi pierādījumu iegūšanai.

31. Turklāt Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka Direktīvas 2014/41 mērķis ir aizstāt sadrumstalotu un sarežģītu regulējumu, kas pastāv attiecībā uz pierādījumu iegūšanu krimināllietās ar pārrobežu dimensiju. Šī direktīva, izveidojot vienkāršāku un efektīvāku sistēmu, kura balstīta uz vienu vienīgu instrumentu ar nosaukumu "Eiropas izmeklēšanas rīkojums", cenšas veicināt un paātrināt tiesu iestāžu sadarbību, lai palīdzētu īstenot Savienības mērķi kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu savstarpējo uzticību, kurai būtu jāpastāv starp dalībvalstīm [21]. Šajā pašā nozīmē piebildīšu, ka Stokholmas programmā, kuru Eiropadome pieņēmusi 2009. gada 10. un 11. decembrī un uz kuru ir atsauce Direktīvas 2014/41 6. apsvērumā, ir norādīts, ka pieprasītajā "jaunajā modelī" pierādījumu iegūšanas jomā, kas vēlāk kļūs par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, it īpaši ir jāņem vērā "tradicionālās savstarpējās tiesiskās palīdzības sistēmas elastība" un ka tam "varētu būt plašāka darbības joma", un "tajā vajadzētu ietvert pēc iespējas vairāk pierādījumu veidu, ņemot vērā attiecīgos pasākumus" [22].

32. Visbeidzot no Direktīvas 2014/41 34. panta 1. punkta izriet, ka ar šo direktīvu tiek aizstāti tikai "atbilstošie noteikumi" trijās konvencijās, kas minētas šajā tiesību normā, tostarp 2000. gada 29. maija konvencijā. Tātad runa ir tikai par šo konvenciju noteikumiem, kuras reglamentē tās pašas jomas, kuras regulē šī direktīva, un tas, kā norāda Nīderlandes valdība, parāda, ka tā neaptver visus iespējamos savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumus. Pārējos minēto konvenciju noteikumus ir paredzēts turpināt piemērot starp dalībvalstīm.

Par jautājumu, vai tādus pasākumus kā pamatlietā aplūkojamie var lūgt izpildīt saistībā ar Eiropas izmeklēšanas rīkojumu

33. Runājot par attiecīgā Eiropas izmeklēšanas rīkojuma pirmo daļu, tāpat kā AK, Nīderlandes valdība un Komisija, uzskatu, ka rīkojuma par apsūdzību paziņošanu nevar lūgt ar šāda rīkojuma starpniecību. Šāda pasākuma mērķis acīmredzami nav vākt pierādījumus vai, izmantojot Nīderlandes valdības formulējumu, iegūt priekšmetu, dokumentu vai datus, lai tos izmantotu kriminālprocesā. Tā ir procesuāla formalitāte, kas notiek pēc izmeklēšanas procedūras pabeigšanas un kas ir paredzēta, lai oficiāli informētu apsūdzēto personu par tās saukšanu pie kriminālatbildības, tai izvirzītajām apsūdzībām, kā arī par tās lietas nodošanu iztiesāšanai tiesā.

34. Tātad rīkojuma par apsūdzību paziņošana citā dalībvalstī nav reglamentēta Direktīvā 2014/41, bet gan tam ir piemērojams cits instruments savstarpējās tiesiskās palīdzības krimināllietās jomā, šajā gadījumā – 2000. gada 29. maija konvencija [23] un, precīzāk, tās 5. pants. Kā norāda Francijas valdība, no skaidrojošā ziņojuma par šo konvenciju [24] izriet, ka jēdziens "tiesvedības dokumenti", kas minētajā konvencijā nav definēts, ir jāinterpretē "plašā nozīmē" – kā tāds, kurš attiecas, piemēram, uz "pavēstēm un tiesu nolēmumiem". Tā kā Direktīvā 2014/41 nav tiesību normas par

[21] Spriedums, 2024. gada 30. aprīlis, M.N. (*EncroChat*) (C-670/22, EU:C:2024:372, 86. punkts un tajā minētā judikatūra).

[22] Eiropadome, Stokholmas programma – atvērta un droša Eiropa tās pilsoņu un viņu aizsardzības labā (OV 2010, C 115, 1. lpp.), 3.1.1. punkts.

[23] Tas izriet arī no Eiropas Savienības Aģentūras tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*) un Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla 2019. gada jūnija kopīgā paziņojuma par Eiropas izmeklēšanas rīkojuma praktisko piemērošanu (6. lpp.), ko min AK un kas pieejams šādā adresē: https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/Publications/Reports/2019-06-Joint_Note_EJ-EJN_practical_application_EIO_FR.pdf.

[24] Skaidrojošais ziņojums par 2000. gada 29. maija Konvenciju par savstarpēju palīdzību krimināllietās starp Eiropas Savienības dalībvalstīm (OV 2000, C 379, 7. lpp.).

procesuālo dokumentu izsniegšanu un paziņošanu, kas atbilstu 2000. gada 29. maija konvencijas 5. pantam, šis pēdējais minētais pants joprojām ir pilnībā piemērojams saskaņā ar šīs direktīvas 34. panta 1. punktu.

35. Protams, var pieņemt, kā to apgalvo gan AK, gan Francijas valdība, ka procesuāla dokumenta izsniegšana un paziņošana tiek veikta Eiropas izmeklēšanas rīkojuma ietvaros gadījumā, ja tās iekļaujas izmeklēšanas pasākuma, kura mērķis ir iegūt šajā rīkojumā minētos pierādījumus, procesuālajā īstenošanā un ir nepieciešamas šī izmeklēšanas pasākuma izpildei. Šāds risinājums atbilst vajadzībai pēc elastības, kas tiek atbalstīta attiecībā uz savstarpējās tiesiskās palīdzības sistēmu, un ļauj izvairīties no tā, ka kompetentās iestādes būtu spiestas iesniegt divus atsevišķus lūgumus, no kuriem viens ir balstīts uz Direktīvu 2014/41 un otrs – uz 2000. gada 29. maija konvencijas 5. pantu, bet tas būtu pretrunā direktīvā izvirzītajam efektivitātes mērķim. Tādējādi secinājumos par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, kas publicēti 2018. gada 7. decembrī, Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls norāda, ka ir "vispārīgi atzīts", ka Direktīvas 2014/41 darbības jomā tostarp nav ietverta "procesuālo dokumentu izsniegšana un nosūtīšana (izņemot, ja tie ietilpst izmeklēšanas pasākumā saistībā ar [Eiropas izmeklēšanas rīkojumu]")[25]. Tāpat no *Eurojust* 2020. gada novembra ziņojuma par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu izriet, ka uz procesuālā dokumenta izsniegšanu un nosūtīšanu būtu jāattiecina atsevišķs tiesiskās palīdzības lūgums, ja vien "šī dokumenta nodošana ir [Eiropas izmeklēšanas rīkojumā] lūgtā izmeklēšanas pasākuma instruments"[26]. Šajā pašā ziņā *Eurojust* un Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kopīgajā paziņojumā, kas minēts šo secinājumu 23. zemsvītras piezīmē, ir norādīts, ka "parasti tiek uzskatīts, ka Direktīvā [2014/41] nav ietverta [..] procesuālo dokumentu izsniegšana un nosūtīšana, ja vien dokumenta nodošana nav nepieciešama saistībā ar izmeklēšanas pasākumu, kurš ir [Eiropas izmeklēšanas rīkojuma] priekšmets". Šī aģentūra un šis tīkls uzskata, ka "šādā gadījumā būtu jāparāda elastība attiecībā uz tās iekļaušanu [Eiropas izmeklēšanas rīkojumā] saskaņā ar Direktīvas [2014/41] 9. panta 2. punktu"[27].

36. Tomēr, tāpat kā AK, uzskatu, ka šo secinājumu 35. punktā aprakstītā hipotēze ir jāuzskata par izņēmumu no principa, saskaņā ar kuru procesuālo dokumentu paziņošana neietilpst Eiropas izmeklēšanas rīkojuma piemērošanas jomā. Tādēļ tas ir jāinterpretē šauri, lai ļautu līdzās pastāvēt dažādiem Eiropas savstarpējās tiesiskās palīdzības instrumentiem krimināllietās, vienam neiespaidojot otra piemērošanas jomu, kā arī procedūras, garantijas un nosacījumus, kas tajā ir paredzēti. Šī hipotēze varētu attiekties, piemēram, uz gadījumu, kad izmeklēšanas darbības, piemēram, kratīšanas attiecīgās personas dzīvesvietā izpildei ir nepieciešams tiesu iestādes lēmums, ar kuru ir atļauts veikt šo darbību un kurš iepriekš ir jāpaziņo šai ieinteresētajai personai.

37. Savukārt man šķiet, kā to apgalvo AK, ka minētā hipotēze nav piemērojama rīkojuma par apsūdzību paziņošanas gadījumā. Šādas kriminālprocesuālas darbības, kas tiek veikta izmeklēšanas procedūras noslēgumā[28], mērķis ir izklāstīt attiecīgajai personai inkriminētos faktus un to juridisko kvalifikāciju, kā arī konstatēt, ka jau ir pietiekami pierādījumi, lai šai personai izvirzītu apsūdzību un nodotu tās lietu iztiesāšanai tiesā[29]. Kā pamatoti uzsver AK un Nīderlandes

[25] Skat. 2. lpp. šajā dokumentā, kas pieejams šādā adresē: https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_RegistryDoc/FR/3096/83/0.

[26] Skat. 20. lpp. minētajā dokumentā, kas pieejams šādā adresē: https://www.eurojust.europa.eu/publication/report-eurojust-casework-european-investigation-order.

[27] Skat. šī dokumenta 6. lpp.

[28] Francijas valdība tādējādi norāda, ka "rīkojums par apsūdzību [..] parasti liecina par izmeklēšanas dienestu un iespējamā izmeklētājtiesneša veiktās izmeklēšanas pabeigšanu".

[29] Šajā lietā 2009. gada 30. septembra rīkojuma par apsūdzību pirmajā daļā ir ietverts AK pārmesto nodarījumu izklāsts, otrajā daļā ir sniegta šo nodarījumu kvalifikācija saskaņā ar krimināltiesībām, norādīti pierādījumi, kas izvirzīti pret AK, un izklāstīti iemesli, kuru dēļ ir jāuzdod šai personai sniegt nodrošinājumu, kā arī jāpiemēro tai pirmstiesas apcietinājums, un trešajā daļā, kas ir šī rīkojuma rezolutīvā daļa, ir paziņots par apsūdzības izvirzīšanu AK un uzdots viņai piemērot pirmstiesas apcietinājumu, kā arī sniegt nodrošinājumu 30 000 EUR apmērā.

valdība, rīkojums par apsūdzību parasti ir autonoms kriminālvajāšanas dokuments, kas var radīt nopietnas sekas ieinteresētajai personai. Nav skaidrs, kā šāda procesuāla dokumenta paziņošana šai personai varētu būt izmeklēšanas pasākuma, kura mērķis ir iegūt pierādījumus, instruments vai kā tas varētu būt nepieciešams šim pasākumam. Atgriežoties pie hipotēzes, uz kuru attiecas prejudiciālais jautājums, man šķiet, kā apgalvo AK, ka apsūdzētās personas nopratināšana, lai vāktu pierādījumus, neskarot jautājumu, vai tāds patiešām bija nopratināšanas lūguma pamatlietā mērķis [30], nav atkarīga no rīkojuma par apsūdzību paziņošanas.

38. Attiecībā uz faktu, ka rīkojumā par apsūdzību arī uzdots sniegt nodrošinājumu, manuprāt, tas nekādi nemaina secinājumu, ka šāda rīkojuma paziņošanu nevar lūgt Eiropas izmeklēšanas rīkojuma kontekstā. Acīmredzami šāds rīkojums, kuram turklāt ir tikai papildu raksturs, nav izmeklēšanas pasākums, kura mērķis ir iegūt pierādījumus Direktīvas 2014/41 izpratnē [31].

39. Šo secinājumu nevar atspēkot arī tas, ka rīkojumā par apsūdzību ir arī uzdots piemērot pirmstiesas apcietinājumu kā tas ir pamatlietā. Proti, izņemot īpašo gadījumu, kurā jau apcietinātās personas tiek pārvestas uz laiku izmeklēšanas pasākuma veikšanai un kurš minēts Direktīvas 2014/41 22. un 23. pantā, Eiropas izmeklēšanas rīkojums nevar ietvert lūgumu, kura mērķis ir apcietinājuma piemērošana personai vai tā turpināšana [32]. Pārvešanas uz laiku gadījums neattiecas uz tādu situāciju kā šajā lietā, kurā attiecīgās personas pirmstiesas apcietinājumam nav nekāda pierādīšanas mērķa, bet kurš tiek vienīgi lūgts, lai pēc tam, kad šai personai ir izvirzīta apsūdzība, dotu iespēju to nogādāt kompetentajā izdevējvalsts tiesā lietas iztiesāšanai.

40. Saistībā ar attiecīgā Eiropas izmeklēšanas rīkojuma otro daļu, proti, lūgumu nopratināt apsūdzēto personu, lai tā varētu sniegt visus lietderīgos paziņojumus par nodarījumiem, kas ir izklāstīti rīkojumā par apsūdzību, kurš tai tika paziņots, jau esmu norādījis, ka Direktīvas 2014/41 10. panta 2. punkta c) apakšpunktā un tās 24. panta 1. punkta otrajā daļā kā viens no izmeklēšanas pasākumiem, ko var lūgt saistībā ar šādu rīkojumu, ir skaidri paredzēta aizdomās turētā vai apsūdzētā nopratināšana.

41. Tomēr, kā pamatoti uzsver Komisija, šāds nopratināšanas lūgums varētu ietilpt Eiropas izmeklēšanas rīkojuma piemērošanas jomā tikai tad, ja tā mērķis patiešām būtu pierādījumu vākšana. Tas tā nebūtu, ja nopratināšanas lūguma mērķis patiesībā būtu tikai ļaut apsūdzētajai personai izmantot savas tiesības uz aizstāvību, sniedzot apsvērumus par apsūdzības procesu, kas uzsākts pret viņu. Šajā ziņā jākonstatē, ka starp AK un Francijas valdību ir strīds par tā nopratināšanas lūguma mērķi, kas izteikts attiecīgajā Eiropas izmeklēšanas rīkojumā. Šī valdība uzskata, ka no rīkojuma neapšaubāmi izriet, ka šī lūguma mērķis bija vākt pierādījumus, savukārt AK apgalvo, ka nopratināšanas vienīgais mērķis bija nodrošināt viņas tiesības uz aizstāvību saistībā ar viņai izvirzīto apsūdzību [33].

42. Tieši iesniedzējtiesai ir jānosaka precīzs pamatlietā aplūkojamā nopratināšanas lūguma mērķis. Ja tā konstatētu, ka šis lūgums nav vērsts uz pierādījumu iegūšanu, būtu jāsecina, ka gan minētais lūgums, gan lūgums par rīkojuma par apsūdzību paziņošanu neietilpst Eiropas izmeklēšanas rīkojuma piemērošanas jomā. Turpretī, ja tā konstatētu, ka nopratināšanas lūguma mērķis patiešām ir vākt pierādījumus, tā, manuprāt, varētu apstiprināt šo Eiropas izmeklēšanas

30 Skat. šo secinājumu 41. punktu.

31 Šajā gadījumā no 2009. gada 30. septembra rīkojuma par apsūdzību izriet, ka nodrošinājuma sniegšanas mērķis bija garantēt "finansiālās saistības, kas [AK] varētu rasties nākotnē", ja papildus krimināltiesiskā atbildība atzīšanai viņa būtu jāatzīst par civiltiesiski atbildīgu.

32 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 8. decembris, *Staatsanwaltschaft Wien* (Viltoti pārveduma rīkojumi) (C-584/19, EU:C:2020:1002, 73. punkts).

33 AK šajā kontekstā norāda, ka apsūdzētās personas tiesības izteikt apsvērumus par apsūdzības izsniegšanu sava advokāta klātbūtnē ir paredzētas Spānijas Kriminālprocesa kodeksā saistībā ar rīkojuma par apsūdzību paziņošanas procedūru.

rīkojuma daļu, protams, ja būtu ievēroti nosacījumi, kuri saistīti ar šāda rīkojuma saturu un formu un kuri paredzēti Direktīvā 2014/41, kā arī citas tajā prasītās formalitātes [34]. Man šķiet, ka vispārējs atteikums izpildīt Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, pamatojoties uz to, ka tas nevar ietvert lūgumu attiecībā uz rīkojuma par apsūdzību paziņošanu, būtu pārmērīgs un būtu pretrunā direktīvā izvirzītajam efektivitātes mērķim.

Secinājumi

43. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, iesaku Tiesai uz *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/41/ES (2014. gada 3. aprīlis) par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās 1. un 3. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka

ar tiem dalībvalsts tiesu iestādei netiek atļauts izdot vai apstiprināt Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, kura mērķis ir, pirmkārt, paziņot apsūdzētajai personai rīkojumu par apsūdzību, kurā turklāt uzdots piemērot pirmstiesas apcietinājumu un sniegt nodrošinājumu, un, otrkārt, veikt šīs personas nopratināšanu, lai tā sava advokāta klātbūtnē var sniegt jebkādus lietderīgus paziņojumus par šajā rīkojumā izklāstītajiem faktiem, ja šīs nopratināšanas mērķis faktiski nav pierādījumu iegūšana, bet tas ir jāpārbauda valsts tiesai.

[34] Skat. it īpaši Direktīvas 2014/41 5.–7. pantu un 9. pantu.